ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ : 2012

સૂચના :
1. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ ફરજિયાત છે.
2. જયાં સુધી ખંડનિરીક્ષક ન જણાવે ત્યાં સુધી જવાબ લખવાનું શરૂ કરવું નહિ.
3. જવાબપત્રકની પાછળ આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચ્યા બાદ જવાબ લખવાનું શરૂ કરવું
4. પરીક્ષાર્થીઓએ પ્રશ્નપત્ર અને જવાબપત્ર બંને ખંડ–નિરીક્ષકને એક સાથે પરત કરવાનું અનિવાર્ય છે. આથી કોઈપણ પરીક્ષાર્થીએ પ્રશ્નપત્ર પોતાની સાથે લઈ જવાનો આગ્રહ રાખવો નહિ. પ્રશ્નપત્ર સાથે લઈ જનાર વિદ્યાર્થી આ પરીક્ષા માટે ગેરલાયક ઠરશે.
5. વૈકલ્પિક પસંદગીના દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે ચાર વિકલ્પ જણાવ્યા છે. જેમાંથી એક સાચો હોવાની શકયતા છે. સાચો જવાબ પસંદ કરી જવાબપત્રકમાં યોગ્ય ખાનામાં (x) નિશાની કરો.
6. જે વિદ્યાર્થી પોતાનો સાચો નોંધણી નંબર નહીં દર્શાવે તેનું પરિણામ રદ થશે.

અભ્યાસક્રમ : સર્ટિફિકેટ ઈન નેચરોપેથી (CIN) **નોંધણી નંબર:_______________**
પાઠયક્રમ : નૈસર્ગોપચારના સિદ્ધાંતો CIN-01
તારીખ : 07/07/2012
સમય : 11.00 to 02.00 **કુલ ગુણ : 100**

1	કુદરતી ઉપચારક બનવા માટે કેટલી પાયાની બાબતો ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ. (A) 8 (B) 10 (C) 3 (D) 6
2	અતિ આહારને કારણે કયા તંત્રને આહાર પચાવવામાં શ્રમ પડે છે. (A) શ્વસનતંત્ર (B) અસ્થિતંત્ર (C) પાચનતંત્ર (D) રૂધિરાભિસરણ તંત્ર
3	નકારાત્મક ઉર્જાને કઈ ઉર્જામાં ફેરવી શકાય છે. (A) સકારાત્મક ઉર્જા (B) સૂર્ય ઉર્જા (C) પ્રાણ ઉર્જા (D) શકિત ઉર્જા
4	કયા પદાર્થો પાણીમાં વધુ પડતા ધોવામાં આવે તો તેમના જલદ્‌વી ક્ષારો નાશ પામે છે. (A) શાકભાજી (B) ફળો (C) શાકભાજી અને ફળો (D) ઘી
5	પ્રાકૃતિક ચિકિત્સાના પ્રણેતા કોણ છે. (A) ડૉ. પી સુનિઝ (B) ડૉ. ખુરાના (C) ડૉ. ફર્નાન્ડીઝ (D) ડૉ. ચાર્લ્સ
6	સૂર્ય ઉર્જા જીવનતત્વો કયા વિટામીન પૂરા પાડે છે. (A) વિટામીન ડી. (B) વિટામીન સી. (C) વિટામીન એ. (D) વિટામીન એ. અને ડી.
7	જળને ભરોસાપાત્ર ઈલાજ તરીકે કયા વેદમાં સ્વીકારવામાં આવે છે. (A) ઋગવેદ (B) યજુર્વેદ (C) અથર્વવેદ (D) સામવેદ
8	જળ તત્વમાં કઈ એનર્જી રહેલી છે. (A) ઈલેકટ્રોમેગ્નેટીક (B) સૂર્યઉર્જા (C) ઈલેકટ્રીક ફોર્સ (D) મેગ્નેટીક ફોર્સ
9	વ્યકિતને ચક્કર સોજા આવવા અથવા બેભાન થવું આ લક્ષણો કયા તત્વની ખામીના કારણે થાય છે. (A) વાયુ તત્વ (B) જળ તત્વ (C) અગ્નિ તત્વ (D) પૃથ્વી તત્વ
10	શરીરમાં જમીન તત્વ વધારે હોય તો વ્યકિત કેવી હોય છે. (A) પાતળું (B) નાનું (C) બેડોળ (D) એકેય નહી
11	ધરતી પર કયાં ખુલ્લા પગે ફરવાથી સ્વાસ્થ્ય સારું રહે છે. (A) સુકા ઘાસમાં (B) ભીના ઘાસમાં (C) જમીન પર (D) લીલા ઘાસમાં
12	મનુષ્ય શરીરમાં કેટલા મહાભૂત આવેલા છે. (A) 7 (B) 6 (C) 5 (D) 4
13	શરીરમાં જમા થયેલા વિષ દ્રવ્યો રોગના જીવાણુઓ માટે શેનું કામ કરે છે. (A) ઉદ્દીપકો (B) ઉત્સેચકો (C) સહાયકો (D) રોગોત્પાદકો
14	જીવાણુઓ કદી પણ રોગો ઉત્પન્ન કરી શકતા નથી. આવું કયા પ્રોફેસરે સાબિત કર્યુ. (A) ડૉ. ગેલન (B) ડૉ. ચાર્લ્સ (C) ડૉ. ખુરાના (D) એકેય નહીં
15	ટાઈફોઈડ, કોલેરા, ક્ષય વગેરે શેના દ્વારા ફેલાય છે. (A) શ્વાસોશ્વાસ (B) પાણી અને ભોજન (C) બીજા દર્દીના ચેપથી (D) એકેય નહી

16	કુદરતી ઉપચારનો બીજો અગત્યનો સિદ્ધાંત નીચેનામાંથી કયો છે. (A) પ્રકૃતિ જ રોગ નિવારણ કરે છે. (B) દવાઓ જ રોગ નિવારણ કરે છે. (C) તજજ્ઞો જ રોગ નિવારણ કરે છે. (D) એકેય નહી
17	શરીરમાં વિષો અને વિજાતીય તત્વોની જમાવટ એટલે શું ? (A) વિષસંચય (B) ધાતુ સંચય (C) દોષ સંચય (D) એકેય નહી
18	શરીર યંત્ર વ્યકિતને નિરામય રાખવા માટે કઈ શકિતનો ઉપયોગ કરે છે. (A) રોગ નિવારક શકિત (B) પ્રાણ શકિત (C) ઉર્જા શકિત (D) રોગ પ્રતિકારક શકિત
19	નૈસર્ગોપચારનાં સિદ્ધાંતો કેટલા છે. (A) 10 (B) 8 (C) 11 (D) 23
20	વાયુતત્વની સકારત્મક વ્યકિતને કેવી બનાવે છે. (A) લાગણી સભર (B) નિરાશાવાદી (C) આશાવાદી (D) વિચારશીલ
21	વ્યકિતએ પૃથ્વીના ઈલેકટ્રોમેગ્નેટીક કોર્સનો પૂરતો ફાયદો મેળવવા સવાર–સાંજ કઈ દિશા તરફ ઉભા રહેવું જાઈએ. (A) પૂર્વ–પશ્ચિમ (B) ઉતર–દક્ષિણ (C) પશ્ચિમ–ઉતર (D) દક્ષિણ–પૂર્વ
22	નદી, તળાવ, સમુદ્ર નજીકના શહેરો અને ગામોને શું ફાયદો થાય છે. (A) રોગો થતા નથી (B) રોગ જલદી થી મટી જાય છે. (C) શારીરિક માનસિક તંદુરસ્તી સારી રહે છે. (D) એકેય નહીં
23	કયુ તત્વ કુદરતી જીવાણુનાશક છે. (A) જળતત્વ (B) વાયુતત્વ (C) અગ્નિતત્વ (D) અવકાશતત્વ
24	આરામ કરતી વખતે માથું કઈ દિશામાં રાખવું જોઈએ. (A) ઉત્તર (B) પૂર્વ (C) દક્ષિણ (D) પશ્ચિમ
25	પૃથ્વી પર તત્વોનું અસંતુલન શું સર્જે છે. (A) કુદરતી આફત (B) આનંદ–ઉત્સાહ (C) દાવાનળ (D) સકારાત્મક ઉર્જા
26	કયું તત્વ એ માત્ર અનુભવની બાબત છે. (A) અગ્નિતત્વ (B) જળતત્વ (C) જમીનતત્વ (D) એકેય નહીં
27	શરીરમાં વાયુ તત્વ ઘટવાથી કયો રોગ થાય છે. (A) શ્વાસ લેવામાં તકલીફ (B) માનસિક રોગ (C) કોલેરા (D) ટાઈફોઈડ
28	આધુનિક જીવન માટે જરૂરી ઈલેકટ્રીક શકિત કયા તત્વ દ્વારા મેળવી શકાય છે. (A) અવકાશતત્વ (B) અગ્નિતત્વ (C) વાયુતત્વ (D) જલતત્વ
29	હવામાં વાયુ સાથે શું હોય છે. (A) પાણી (B) રજકણો (C) ઠંડી ગરમી (D) ત્રણેયમાંથી બધું જ
30	ટાઈફોઈડના રોગમાં કયા અવયવ પર સોજો આવે છે. (A) કીડની (B) જઠર (C) આંતરડું (D) મૂત્રપિંડ
31	ઉપવાસ એટલે શું ? (A) અમુક ચોક્કસ સમય માટે આહારથી દૂર રહેવું (B) અન્ન પ્રમાણસર લેવું (C) એક ટાઈમ ભોજન લેવું (D) ફકત પ્રવાહી લેવું
32	આપણા દેશના કયા મહાન સ્વાતંત્ર્યસેનાનીએ નૈસર્ગોપચાર પ્રવૃત્તિ પર ભાર મૂકયો છે. (A) ગાંધીજી (B) સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ (C) લાલ બહાદુર શાસ્ત્રી (D) લાલા લજપતરાય
33	શરીરનો સુધાર કોણ કરે છે. (A) આહાર (B) વિહાર (C) શરીર પોતે (D) એન્ટી બાયોટીકસ
34	વ્યકિતના શરીરમાં કયું તત્વ વ્યકિતનું શારીરિક બંધારણ છે. (A) વાયુતત્વ (B) જળતત્વ (C) અગ્નિતત્વ (D) જમીનતત્વ
35	સારવાર દરમ્યાન શું ધ્યાનમાં રાખીને યોગ્ય આહાર પધ્ધતિની પસંદગી કરવામાં આવે છે. (A) દર્દીની અવસ્થા (B) દર્દીનું વજન (C) દર્દીનું બળ (D) ઋતુ

36	કુદરતી ઉપચારમાં શેને અભિન્ન અંગ ગણવામાં આવે છે. (A) જળચિકિત્સા (B) ઉપવાસ (C) આહાર ચિકિત્સા (D) માટી ચિકિત્સા
37	આરોગ્યની પુનઃપ્રપ્તિ માટે ડૉ. પીસનીઝે શેની રોગ નિવારક શકિત પર સંશોધન કર્યુ હતું. (A) ઉષ્ણ જળ (B) શીતલ જળ (C) સમશિતોષ્ણ જળ (D) એકેય નહી
38	પ્રાકૃતિક ચિકિત્સાને કેટલા વર્ષ પૂર્વે વેગ મળ્યો હતો. (A) 88 વર્ષ (B) 200 વર્ષ (C) 100 વર્ષ (D) 150 વર્ષ
39	કુદરતી ઉપચાર શેમાં માને છે. (A) રોગ પ્રતિકારક શકિત વધારવામાં (B) રોગ દબાવવામાં (C) રોગ નિવારવામાં (D) એકેય નહી
40	કયા તત્વનું આધ્યાત્મિક મહત્વ રહેલું છે. (A) અવકાશ તત્વ (B) અગ્નિ તત્વ (C) જળ તત્વ (D) વાયુ તત્વ
41	આંતરિક અને બાહ્ય શુદ્ધિકરણ માટે કયું તત્વ અપનાવવામાં આવે છે. (A) જમીન તત્વ (B) વાયુ તત્વ (C) અવકાશ તત્વ (D) એકેય નહીં
42	કયા તત્વનું આધ્યાત્મિક મહત્વ રહેલું છે. (A) અવકાશ તત્વ (B) અગ્નિ તત્વ (C) પૃથ્વી તત્વ (D) વાયુ તત્વ
43	નેફ્રાઈટીસમાં કયા અવયવ પર સોજો આવે છે. (A) કીડની (B) આંતરડા (C) ફેફસા (D) જઠર
44	કુદરતી ઉપચાર પદ્ધતિઓમાં શું જાણ્યા પછી જ સારવાર આપવામાં આવે છે. (A) રોગનું નિદાન (B) રોગના લક્ષણ (C) રોગ થવાનું પ્રાથમિક કારણ (D) એકેય નહીં
45	આપણા શરીરને વિકાસ પામવા માટે શેની જરૂર પડે છે. (A) આહાર (B) આરામ (C) સૂર્ય ઉર્જા (D) રોગ પ્રતિકારક શકિત
46	રોગ એ શું મેળવવાનો રસ્તો છે. (A) આરામ (B) સકારાત્મક ઉર્જા (C) સ્વસ્થતા (D) ઉર્જા
47	જીવાણુઓની વંશવૃદ્ધિ અટકાવવા માટે શું જવાબદાર છે ? (A) દવાઓ (B) વિષો અને બગાડ (C) વ્યાયામ (D) ઉપવાસ
48	ડૉ. પેટિનકોફરે કયા રોગના કરોડો જીવંત જીવાણુઓથી ભરેલો ગ્લાસ પીધો હતા. (A) ટાઈફોઈડ (B) મેલેરીયા (C) ઝાડા (D) એકેય નહી
49	ડૉ. પેટિનકોફર કઈ યુનિવર્સિટીના પ્રોફેસર હતા. (A) વિએના (B) હાર્વર્ડ (C) ઓક્સર્ડ (D) ન્યૂયોર્ક
50	ફેફસાં પર આવતા સોજાને કયાં રોગ કહેવાય. (A) કોલેરા (B) દમ (C) તાવ (D) ન્યુમોનિયા
51	રોગોની ચિકિત્સામાં એન્ટીબાયોટીક આપવાથી શું ક્ષીણ થાય છે. (A) સૂર્યઉર્જા (B) સકારાત્મક ઉર્જા (C) પ્રાણશકિત (D) અગ્નિઉર્જા
52	ગંભીર બિમારીઓ અને પરિસ્થિતિઓમાંથી બહાર આવવા માટે જગતમાં શેના પ્રચારની જરૂર છે. (A) સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ (B) ઉપચાર શિક્ષણ (C) આહાર શિક્ષણ (D) ઋતુશિક્ષણ
53	પાંચેય તત્વોની દુનિયામાં કેવી અસર થાય છે. (A) સકારાત્મક (B) નકારાત્મક (C) બન્ને (D) એકેય નહી
54	કયા તત્વની નકારાત્મતાથી ઉર્જા પણ ઉત્પન્ન કરી શકાય છે. (A) વાયુતત્વ (B) અગ્નિતત્વ (C) અવકાશતત્વ (D) જમીનતત્વ
55	કયા તત્વના દરેક ભાગમાંથી મેગ્નેટીક ફોર્સ શરૂ થાય છે. (A) જલતત્વ (B) વાયુતત્વ (C) અવકાશતત્વ (D) પૃથ્વીતત્વ
56	કયું તત્વ સ્થિરતા અને જડતાની નિશાની છે. (A) વાયુતત્વ (B) અગ્નિતત્વ (C) પૃથ્વીતત્વ (D) અવકાશતત્વ
57	વ્યકિતને મજબૂત બનાવતો મેગ્નેટો ઈલેકટ્રિક કોર્સ કયા મહાભૂતને આધારિત છે. (A) અવકાશતત્વ (B) વાયુતત્વ (C) પૃથ્વીતત્વ (D) અગ્નિતત્વ
58	ડૉ. પ્રીસૂનિઝનું કયા શહેરમાં બનાવેલું ચિકિત્સાગૃહ લોકો માટે તીર્થધામ બની ગયું હતું. (A) સીડની (B) કેપટાઉન (C) ન્યૂર્યોક (D) ગ્રેહનબર્ગ

59	પ્રાકૃતિક ઉપચારશાસ્ત્રમાં મુખ્ય સિદ્ધાંત પ્રમાણે બધા જ રોગોના ઉત્પત્તિનું કારણ કયું છે. (A) વિષસંચાર (B) દોષસંચય (C) ધાતુસંચય (D) એક્ેય નહી
60	કેવી સ્વસ્થતા પણ શારીરિક સ્વસ્થતા જેટલી જરૂરી છે. (A) સાત્વીક (B) માનસિક (C) કૃત્રિમ (D) એકેયનહી
61	દર્દીને કેવા થવાની ઈચ્છા હોય તો જ તે સાજો થઈ શકે છે. (A) માંદા (B) બિમારી (C) સાજા (D) દાખલ
62	માનવ શરીર કેટલા મહાભૂતોનું બનેલું છે. (A) ચાર (B) પાંચ (C) છ (D) સાત
63	માનસિક તાણ અને અસંતુલિતતા એ દરેકના પાયામાં પણ છે. (A) રોગના (B) સામના (C) માંદાના (D) એકેય નહી
64	કુદરતી ઉપચારના પ્રણેતા વિખ્યાત ચિકિત્સક કોણ હતાં. (A) ડૉ. રામાનુજ (B) ડૉ. પીસૂનિઝ (C) ડૉ. ડેન (D) એક્ેય નહી
65	અસંતુલિત આહાર વિહારને કારણે શરીરમાં શું ઉત્પન્ન થાય છે. (A) વિષદ્રવ્યો (B) અમૃત (C) પાણી (D) એકેય નહી
66	દર્દીની કઈ શકિતને વધારામાં આવે તો રોગો સ્વંય જ દૂર થાય છે. (A) બિન અસરકારક (B) રોગ પ્રતિકારક (C) વૈદ્યકીય (D) એક્ેય નહી
67	દિવસમાં ઓછામાં ઓછું કેટલું પાણી પીવું જોઈએ. (A) 2 થી3 ગ્લાસ (B) 4 થી5 ગ્લાસ (C) 5 થી9 ગ્લાસ (D) 10 થી12 ગ્લાસ
68	અઠવાડિયામાં ઓછામાં ઓછા કેટલી વાર ઉપવાસ કરવો જાઈએ. (A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) પાંચ
69	કોણ પોતાનો સુધાર સ્વંય જ કરે છે. (A) મન (B) શરીર (C) ઉપવાસ (D) રોગ
70	રોગ એ શું મેળવવાનો રસ્તો છે. (A) સ્વસ્થતા (B) બિમાર (C) સાજા (D) માંદા
71	શું થવાના કારણો દૂર કરવાથી જ ઉત્તમ સ્વાસ્થ્ય મેળવી શકાય છે. (A) રોગો (B) દવા (C) કૃત્રિમ (D) વસ્તુ
72	એક અગત્યનું ઔષધ છે. (A) આહાર (B) વધુ આહાર (C) વિષદ્રવ્ય (D) અસંતુલિત આહાર
73	શામાં થયેલો વિષસંચય જ બધા રોગોનું મૂળ કારણ છે. (A) બહાર (B) અંદર (C) શરીરમાં (D) કૃત્રિમ
74	શરીરમાંથી નાશ પામેલા કોષો શું બને છે. (A) તત્વ (B) વિજાતીય તત્વ (C) સત્વ (D) સંચય
75	રોગ ઉત્પત્તિને મુખ્ય કારણ શરીરમાં જમા થયેલા શું છે. (A) ઝેરો (B) અમૃત (C) સોડા (D) પાણી
76	ડૉ. પેટિનકોફર કઈ યુનિવર્સિટીના ઓષૈધવિજ્ઞાનના પ્રોફેસર હતા. (A) વિએના (B) હાવર્ડ (C) ગુજરાત (D) લંડન
77	શાના કારણે પાંચનતંત્રના અવયવોને આહાર પચાવવામાં ઘણો જ શ્રમ પડે છે. (A) આહાર (B) ઓછો આહાર (C) અતિ આહાર (D) ઉપવાસ
78	કેવું શિક્ષણ આપવામાં આવે તો વ્યકિત સ્વંયનિર્ભર થઈ ને પોતે જ પોતાનો ડૉકટર બની શકે. (A) સ્વાસ્થ્ય (B) કૃત્રિમ (C) અંધવિશ્વાસ (D) એક્ેય નહી
79	કેટલા તત્વોના બંધારણથી પૃથ્વીની દરેક વસ્તુની સજીવ અને નિર્જીવ સૃષ્ટિની રચના થયેલી છે. (A) પાંચ (B) છ (C) સાત (D) આઠ
80	પૃથ્વી પર પાંચ તત્વો શું થાય છે ત્યારે કુદરતી આફતો આવે છે. (A) અસંતુલિત (B) સંતુલિત (C) વધારે (D) કૃત્રિમ
81	કયુ તત્વ સ્થિરતા અને જડતાની નિશાની છે. (A) આકાશ (B) જમીન (C) જળ (D) વાયુ

82	ધરતી પર ગમે ત્યાં ખુલ્લા પગે ફરવાથી શું સારું રહે છે. (A) ધન (B) સ્વાસ્થ્ય (C) બીમારી (D) કંઈનહી
83	વ્યકિતના શરીરમાં કયું તત્વ એ વ્યકિતના શારીરિક બંધારણ છે. (A) જમીન (B) વાયુ (C) અવકાશ (D) જળ
84	જમીન તત્વ ઓછું હોય તો વ્યકિત કેવી હોય. (A) સ્થૂળ (B) દુર્બળ (C) વધારે સ્થૂળ (D) એકેય નહી
85	જળ દ્વારા કંઈ શકિત ઉત્પન્ન કરી શકાય છે. (A) ઈલેકટ્રીક (B) સૂર્ય (C) કૃત્રિમ (D) એક પણ નહી
86	જળ તત્વનું પ્રમાણ વધે તો શું આવે. (A) દુષ્કાળ (B) પૂર (C) વાવાઝોડુ (D) ધરતીકંપ
87	માનવ શરીરમાં જળ એ લોહીને કેવું રાખી ફરતું રાખવાનું કાર્ય કરે છે. (A) જાડું (B) પાતળું (C) લાલ (D) એક પણ નહી
88	જળ તત્વ ઓછું હોય તો લોહી કેવું થઈ જાય છે. (A) પાતળું (B) જાડુ (C) ગરમ (D) નરમ
89	વ્યકિત ખુલ્લા ઠંડા પાણીમાં 10 થી 30 મિનિટ તરવાનું રાખે તો તેને શું મળે છે. (A) નુકશાન (B) એનર્જી (C) પૈસા (D) નબળાઈ
90	કઈ સ્મૃતિમાં જળને એક માત્ર આંતર અને બાહ્ય શુદ્ધિકરણ માટે અપનાવવામાં આવે છે. (A) મનુ સ્મૃતિ (B) આદિ સ્મૃતિ (C) પશુ સ્મૃતિ (D) વરૂણ સ્મૃતિ
91	પૃથ્વીની રચનામાં કયું તત્વ એ સૂર્યપ્રકાશ છે. (A) જળ (B) અગ્નિ (C) વાયુ (D) અવકાશ
92	માનવ શરીરના ઘણા બધા રોગ ફકત કઈ ઉર્જાથી દૂર થાય છે. (A) કૃત્રિમ ઉર્જા (B) સૂર્ય ઉર્જા (C) નકારાત્મક ઉર્જા (D) એકેય નહી
93	વિટામીન 'એ' અને ડી પૂરા પાડે છે. (A) સૂર્ય ઉર્જા (B) કૃત્રિમ ઉર્જા (C) નકારાત્મક ઉર્જા (D) એકેય નહી
94	સજીવ અને નિર્જવ સૃષ્ટિમાં પ્રાણ વાયુ પૂરો પાડે છે. (A) જળ (B) અગ્નિ (C) વાયુ (D) પૃથ્વી
95	કયુ તત્વ ગતિશીલતાનું પ્રતિક છે. (A) વાયુ (B) જળ (C) અગ્નિ (D) પૃથ્વી
96	પર્વતો પર જેમ ઉપર જાય તેમ વાયુ કેવો થતો જાય છે. (A) જાડો (B) પાતળો (C) ઓછો (D) વધુ
97	કયુ તત્વ ઘટી જાય તો વ્યકિતને શ્વાસ ચઢે છે. (A) જળ (B) અગ્નિ (C) વાયુ (D) પૃથ્વી
98	માનવ શરીરમાં કયું અગ્નિતત્વ છે. (A) માથું (B) પગ (C) પેટ (D) હાથ
99	અવકાશ તત્વનો શું અર્થ થાય. (A) રાક્ષસ (B) દૈત્ય (C) ઈશ્વર (D) મહાત્મા
100	કયા તત્વને જોઈ શકાતું નથી પણ અનુભવ કરી શકાય છે. (A) અવકાશ (B) પૃથ્વી (C) જળ (D) અગ્નિ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ : 2012

સૂચના :
1. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ ફરજિયાત છે.
2. જયાં સુધી ખંડનિરીક્ષક ન જણાવે ત્યાં સુધી જવાબ લખવાનું શરૂ કરવું નહિ.
3. જવાબપત્રકની પાછળ આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચ્યા બાદ જવાબ લખવાનું શરૂ કરવું
4. પરીક્ષાર્થીઓએ પ્રશ્નપત્ર અને જવાબપત્ર બંને ખંડ–નિરીક્ષકને એક સાથે પરત કરવાનું અનિવાર્ય છે. આથી કોઈપણ પરીક્ષાર્થીએ પ્રશ્નપત્ર પોતાની સાથે લઈ જવાનો આગ્રહ રાખવો નહિ. પ્રશ્નપત્ર સાથે લઈ જનાર વિદ્યાર્થી આ પરીક્ષા માટે ગેરલાયક ઠરશે.
5. વૈકલ્પિક પસંદગીના દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે ચાર વિકલ્પ જણાવ્યા છે. જેમાંથી એક સાચો હોવાની શકયતા છે. સાચો જવાબ પસંદ કરી જવાબપત્રકમાં યોગ્ય ખાનામાં (x) નિશાની કરો.
6. જે વિદ્યાર્થી પોતાનો સાચો નોંધણી નંબર નહીં દર્શાવે તેનું પરિણામ રદ થશે.

અભ્યાસક્રમ : સર્ટિફિકેટ ઈન નેચરોપેથી (CIN) **નોંધણી નંબર:_____________**
પાઠયક્રમ : નૈસર્ગોપચાર દ્વારા ચિકિત્સા (CIN-02)
તારીખ : 07/07/2012
સમય : 03.00 to 06.00 **કુલ ગુણ : 100**

1	તાવમાં કઈ ચિકિત્સા ચમત્કારીક પરિણામ આપે છે ? (A) ઉપવાસ (B) સૂર્યસ્નાન (C) એકયુપ્રેશર (D) માલિશ
2	શ્વાસમાં માનવ કયો વાયુ લે છે ? (A) ઓકિસજન (B) કાર્બન ડાયોકસાઈડ (C) મિથેન (D) નાઈટ્રોજન
3	શરીરના ઉપરના ભાગમાં લોહી કે પાણીના ભરાવાને ઓછો કરવા કેવા પાણીનું પગસ્નાન કરવું જોઈએ? (A) ગરમ (B) ઠંડુ (C) હુંફાળુ (D) એકેય નહી
4	સૂર્યસ્નાન ના અભાવે લોહીમાંના કયા કણો ઓછા થાય છે ? (A) ત્રાકકણો (B) શ્વેતકણો (C) લાલકણો (D) એકેય નહી
5	પાણીની જેમ જ બીજું શું શરીરના તાપમાને યોગ્ય સ્થિતિમાં લાવવા માટે ખૂબ જ ઉપયોગી છે? (A) મીઠું (B) સૂંઠ (C) રકત (D) હળદર
6	શું કરવાથી પેટની અને અન્નનળીની સફાઈ થઈ જાય છે? (A) જલનેતી (B) સ્નાન (C) વમન (D) કટી સ્નાન
7	વા, સંધિવા જેવા રોગો પણ શાના ઉપચાર દ્વારા નિવારી શકાય છે ? (A) માટી (B) નસ્ય (C) જલનેતિ (D) સૂત્રનેતિ
8	કયા સ્નાનથી કરોડને બળ અને ઉત્તેજના મળે છે ? (A) કટી સ્નાન (B) કરોડ સ્નાન (C) વાયુ સ્નાન (D) ઠંડા પાણીનું સ્નાન
9	સ્ત્રીઓને ગર્ભાવસ્થામાં રકતસ્ત્રાવ અને અનિયમિત માસિક જેવી તકલીફોમાંથી રાહત મળે તેના માટે કઈ ચિકિત્સા કરવામાં આવે છે ? (A) સ્નાન (B) ગરમ પાણી (C) માટી (D) એકેય નહી
10	વમનની ક્રિયા પેટ ખાલી હોય ત્યારે કેવા સમયે કરી શકાય છે ? (A) સાંજે (B) ગમે તે સમયે (C) સવારે (D) બપોરે
11	કાચો આહાર કેટલા કલાકમાં પચી જાય છે ? (A) 5 થી 6 (B) 3 થી 4 (C) 4 થી 5 (D) 2 થી 3
12	અનિમા લેવા માટે કયા નંબરનું પ્લાસ્ટીકનું કેથેટર હોવું જોઈએ ? (A) 21 (B) 20 (C) 23 (D) 24

13	શરીરને ચરબીમુક્ત રાખવા માટે અને પાચનશકિત વધારવા માટે કયો પ્રકાશ ખૂબ જ જરૂરી છે ? (A) ચંદ્રપ્રકાશ (B) કૃત્રિમ પ્રકાશ (C) સૂર્ય પ્રકાશ (D) એકેય નહીં
14	લીલી ભાજીઓ કેવી હોય છે ? (A) અપાચ્ય (B) ક્ષારાંત (C) અમ્લાંત (D) એકેય નહી
15	એકવાર લગાવેલી માટી પટ્ટી કે લેપને કેટલા સમય પછી કાઢી લેવી ? (A) ત્રણેક કલાક (B) એકાદ કલાક (C) બે એક કલાક (D) ચારેક કલાક
16	આંખો ની ખામી દૂર કરવા માટે કયા ધ્રુવનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ ? (A) ઉત્તર ધ્રુવ (B) બન્ને (C) દક્ષિણ ધ્રુવ (D) એકેય નહીં
17	યકૃત, આંતરડા, મૂત્રપિંડો, બરોળ વગેરે જેવા પાચન અવયવોને કઈ પદ્ધતિથી ઉત્તેજન મળે છે ? (A) કટીસ્નાન (B) વરાળસ્નાન (C) કરોડસ્નાન (D) સૂર્ય સ્નાન
18	Ultra Violet એટલે કેવા કિરણો ? (A) અધોરક્ત કિરણો (B) સફેદ કિરણો (C) પારજાંબલી કિરણો (D) લાલકિરણો
19	વમનની ક્રિયા મહિનામાં કેટલી વાર કરી શકાય છે ? (A) બે – ત્રણ (B) ચાર (C) બે (D) એક – બે
20	કયો એસિડ ઘડપણ અટકાવે છે કે જે બીટ, કાકડી, મૂળા, બટેટામાંથી મળે છે ? (A) આર્જિનાઈન (B) એલેનાઈન (C) બ્લુસાઈન (D) નેસ્લુસાઈન
21	વેલાઈન એસિડ શેના માટે જરૂરી છે કે જે ગાજર, દૂધી બીટ વગેરેમાંથી મળે છે. (A) લોહીના શ્વેતકણો (B) પાચક રસોના સ્ત્રાવ (C) સ્તનો, અંડકોષ (D) કિડની, મૂત્રાશય
22	શરીરનું કયું અંગ વિવિધ સંદેશાઓથી આપલે કરતું ‘જંકશન’ છે. ? (A) મગજ (B) કરોડરજજુ (C) હાથ (D) પગ
23	ચામડીના રોગો અને અશકત વ્યકિતઆને કયું સ્નાન ન અપાય ? (A) કટીસ્નાન (B) સૂર્યસ્નાન (C) વરાળસ્નાન (D) કરોડસ્નાન
24	સ્તનો અને અંડકોષ માટે કયો એસિડ જરૂરી છે કે જે ગાજર, દૂધી, બીટ, ફુદીનામાંથી મળે છે ? (A) વેલાઈન (B) ટ્રીપ્ટોફેન (C) સેરાઈન (D) ફેનિલેનાઈન
25	અંગાર વાયુનો શેમાંથી નિકાલ ન થાય તો વિષ દ્રવ્યો શરીરમાં વધે છે ? (A) ચકૃત (B) ફેફસાં (C) જઠર (D) આંતરડાં
26	કયું સ્નાન કર્યા પછી ઠંડા ભીના કપડાંથી લૂછી 5 થી 10 મિનિટ સૂઈ રહેવું જોઈએ. (A) કટીસ્નાન (B) ગરમ પાણીનું પગસ્નાન (C) વાયુસ્નાન (D) સૂર્યસ્નાન
27	મનુષ્ય શરીરમાં કેટલા ટકા પાણી હોય છે ? (A) 70% (B) 80% (C) 50% (D) 60%
28	ઉપવાસમાં અનિંદ્રા આવે ત્યારે કેવું પાણી લેવું ? (A) ઠંડુ (B) ગરમ (C) હુંફાળુ (D) લીંબુવાળુ
29	માટીનો લેપ પાથરવા માટે કેટલો જાડો હોવો જોઈએ ? (A) અડધો ઈંચ (B) ત્રણ ઈંચ (C) ચાર ઈંચ (D) એકાદ ઈંચ
30	ગરમ પાણીમાં પગસ્નાન પૂરુ થાય પછી કેટલા સમય સુધી પણ લાલ રહે છે ? (A) 5 થી 10 મિનિટ (B) 15 થી 20 મિનિટ (C) 10 થી 15 મિનિટ (D) 30 થી 35 મિનિટ
31	નાકને લગતી તકલીફો માટે શું કરવું જોઈએ ? (A) કરોડ સ્નાન (B) સમશીતોષ્ણ પાણી પીવું (C) જલનેતિ (D) વરાળસ્નાન
32	પહેલાંના સમયની સ્ત્રીઓ સૌંદર્ય ટકાવી રાખવા માટે શેમાંથી બનેલા ઘરેણા પહેરતી હતી ? (A) સોનું (B) લોહચુંબક (C) ચાંદી (D) લાખ
33	અધોરક્ત કિરણોને શું કહેવાય ? (A) Infra-Violet (B) Ultrared (C) Ultra violet (D) Infrared
34	ચરબીના કેટલા પ્રકાર છે. ? (A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર (D) છ

35	ટબમાં બેસતાં પહેલાં શું પીવું જોઈએ ? (A) ૧ ગ્લાસ દૂધ (B) ૧ ગ્લાસ ચા (C) ૧ ગ્લાસ લીંબુ શરબત (D) ૧ ગ્લાસ પાણી
36	ગાયોને શું પીવડાવવાથી વધુ દૂધ આપે છે ? (A) ચુંબકીય પાણી (B) ઘાસચારો (C) દવાયુકત પાણી (D) એકેય નહીં
37	માટીનો પ્રયોગ વધારેમાં વધારે કેટલા કલાક સુધી કરવો જોઈએ. (A) બે કલાક (B) એક કલાક (C) ચાર કલાક (D) ત્રણ કલાક
38	એકયુપ્રેશરમાં પોઈન્ટને કેટલી સેકન્ડ દબાવવું જોઈએ ? (A) 2 સેકન્ડ (B) 4 સેકન્ડ (C) 6 સેકન્ડ (D) એકેય નહીં
39	એનિમા માટે વપરાતી પ્લાસ્ટીકની નળી કેટલી લાંબી હોવી જોઈએ ? (A) પાંચેક ફૂટ (B) ત્રણેક ફૂટ (C) બે ફૂટ (D) ચારેક ફૂટ
40	કાર્બનડાયોકસાઈડનું પ્રમાણ ઊંચુ હોય તેના વિસ્તારમાં રહેવાથી શેના રોગો થાય છે ? (A) શ્વાસનારોગો (B) પેટાના રોગો (C) ત્વચાના રોગો (D) હાડકાનાં રોગો
41	એનિમાના ડબ્બામાં કેવું પાણી ભરવું જોઈએ ? (A) ગરમ (B) હુંફાળું (C) ઠંડુ (D) એકેય નહી
42	ઠંડી માટીનો પ્રયોગ કરવાથી કયા રોગમાં ઉત્તમ પરિણામ મેળવી શકાય છે ? (A) પેટનો સોજો (B) આંતરડાનો સોજો (C) કંપન (D) અનિયમિત માસિક
43	રોટલી, ભાખરી, સાથે કેવો પદાર્થ લેવાથી લાળનો પાચક રસ બિનઅસરકારક બને છે ? (A) ખાટો (B) ખારો (C) કડવો (D) તીખો
44	આંખોની નબળાઈ દૂર કરવા માટે કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ. (A) વાયુસ્નાન (B) ઉપવાસ (C) માટી ચિકિત્સા (D) માલિશ
45	સૂર્યપ્રકાશથી શેનું પ્રમાણ જળવાઈ રહે છે ? (A) ચરબી (B) પ્રોટીન (C) વિટામિન 'સી' (D) કેલ્શિયમ
46	સામાન્ય રીતે માલિશ કેટલા સમય માટે કરવી જોઈએ ? (A) 25 (B) 45 (C) 50 (D) 30
47	બધા જ રંગોના સંમિશ્રણથી કયો રંગ બને છે ? (A) સફેદ (B) જાંબલી (C) મરૂણ (D) લાલ
48	કઈ પદ્ધતિથી માથાના દુઃખાવામાં રાહત મળે છે ? (A) વરાળસ્નાન (B) કરોડસ્નાન (C) કટીસ્નાન (D) જલેનતિ
49	લોહીમાં અમ્લનું પ્રમાણ કેટલું હોય છે ? (A) 40% (B) 20% (C) 80% (D) 60%
50	વિટામીન 'ડી' ની ઉણપથી કયો રોગ થાય છે ? (A) બેરીબેરી (B) સ્કર્વી (C) રિકેટ્સ (D) એકેય નહી
51	કટિસ્નાન પૂરુ થવાના કેટલા કલાક સુધી કશું ખાવું નહીં ? (A) 60 મિનિટ (B) 30 મિનિટ (C) 40 મિનિટ (D) 10 મિનિટ
52	જકાડાઈ ગયેલા શરીર પર યોગ્ય માત્રામાં કયો વાયુ પસાર કરવાથી શરીર હળવું બને છે ? (A) ઠંડો વાયુ (B) ગરમ વાયુ (C) અંગાર વાયુ (D) એકેય નહી
53	સૂર્યના કિરણોમાં કેટલા અલગ–અલગ રંગો હોય છે ? (A) 8 (B) 6 (C) 10 (D) 7
54	ઉચ્છ્વાસ વાટે કયો વાયુ બહાર નીકળે છે ? (A) વ્યાનવાયુ (B) પ્રાણવાયુ (C) અંગારવાયુ (D) અપાનવાયુ
55	કયો ધ્રુવ ગરમી ઉત્પન્ન કરનાર છે ઉપરાંત શકિત આપે છે ? (A) ઉત્તર (B) દક્ષિણ (C) બંને (D) એકેય નહી
56	જમ્યા પછી મહેનતવાળું કામ કરવાથી લોહીનો પ્રવાહ હાથ કે પગ તરફ વળે છે જેથી પાચનક્રિયા કેવી પડે છે ? (A) તેજ (B) મંદ (C) મધ્યમ (D) એકેય નહી
57	કબજીયાતને દૂર કરવા અને નાના આંતરડામાં જામી ગયેલા સડેલા મળને બહાર કાઢવા શું કરવું જોઈએ? (A) નસ્ય (B) જલનેતિ (C) એનિમા (D) એક પણ નહી

58	ગરમ પાણીમાં પગ સ્નાનના પ્રયોગ દરમિયાન સામાન્ય રીતે સ્ત્રીઓએ વાળ કેવા રાખવા જોઈએ ? (A) ભીના (B) મહેંદીવાળ (C) તેલવાળા (D) કોરા
59	વાયુનું સૌથી વધુ મહત્વ શેના અભ્યાસ દ્વારા જાણી શકાય છે ? (A) શ્વસનતંત્ર (B) ચેતાતંત્ર (C) કંકાલ તંત્ર (D) અસ્થિતંત્ર
60	અરડુસીના પાન લેવાથી કઈ તકલીફોમાં ફાયદો થાય છે. ? (A) તાવ (B) ઊલટી (C) ઊધરસ (D) શરદી
61	જલનેતિથી કયા તંત્રની સફાઈ થાય છે ? (A) શ્વસનતંત્ર (B) અસ્થિતંત્ર (C) પાચનતંત્ર (D) ચેતાતંત્ર
62	અમેરિકા જેવા દેશોમાં માંસાહારને કારણે થતા હાનિકારક તત્વોને કારણો કયો રોગ થાય છે ? (A) આંખનો (B) હાડકાંનો (C) વા (D) મૂત્રપિંડના
63	કયા ધ્રુવને દૂધના સંપર્કમાં રાખવામાં આવે ત્યારે તો તે ખોટું થાય છે. (A) ઉત્તર–દક્ષિણ (B) દક્ષિણ (C) ઉત્તર (D) એકેય નહી
64	કયા સ્નાન દ્વારા વિપુલ પ્રમાણમાં પરસેવો ઉત્પન્ન કરીને શરીરમાંના વિષ દ્રવ્યોને બહાર કાઢવામાં આવે છે ? (A) વરાળ સ્નાન (B) સૂર્ય સ્નાન (C) કરોડ સ્નાન (D) કટી સ્નાન
65	જલનેતિ પછી શું વધુ સારી રીતે કરી શકાય છે ? (A) આસન (B) પ્રાણયામ (C) કસરત (D) એકેય નહી
66	નીડીંગ, રબિંગ અને સ્ટ્રોકીંગ કઈ પદ્ધતિના પ્રકાર છે ? (A) માલિશ (B) એકયુપ્રેશર (C) વરાળસ્નાન (D) કંપન
67	શરીરને સૂર્યપ્રકાશથી દૂર અને વસ્ત્રોથી ઢાંકેલી રાખવાથી શું થાય છે ? (A) ઝાડા (B) ઊલટી (C) ત્વચાના રોગો (D) એકેય નહી
68	બ્લુસાઈન કયા એમિનો એસિડને સંતુલિત રાખવા માટે જરૂરી છે. જે પિસ્તા અને અખરોટમાંથી મળે છે ? (A) બાઈસાઈન (B) આર્જિનાઈન (C) એલેનાઈન (D) આઈસોલ્યુસાઈન
69	વા, સંધિવા જેવા રોગો કયા ઊપચારથી નિવારી શકાય છે ? (A) જલચિકિત્સા (B) માટી ચિકિત્સા (C) માલીશ (D) વરાળસ્નાન
70	એકવાર લગાવેલી માટીની પટ્ટી કે લેપને કેટલા સમય પછી કાઢી લેવી ? (A) એકાદ કલાક (B) ત્રણેક કલાક (C) ચારેક કલાક (D) બે એક કલાક
71	યકૃત, આંતરડા, મૂત્રપિંડો, બરોળ વગેરે જેવા પાચન અવયવોને કઈ પદ્ધતિથી ઉત્તેજન મળે છે ? (A) કરોડ સ્નાન (B) કટીસ્નાન (C) વરાળસ્નાન (D) સૂર્યસ્નાન
72	શેના ઉપયોગથી ત્વચા સૂકી અને નિસ્તેજ થઈ જાય છે ? (A) પાણી (B) ચણાનો લોટ (C) હળદર (D) સાબુ
73	વમન કરવા માટે પાણી કેવી રીતે પીવું જોઈએ ? (A) અડધા–અડધા કલાકે (B) એક સામટુ (C) ઘૂંટડે–ઘૂંટડે (D) એકેય નહી
74	સૂર્યના કયા સમયના કિરણો આંખોના સ્વાસ્થ્ય માટે ખૂબ જ ફાયદાકારક છે ? (A) સવારનો (B) બપોરનો (C) સાંજનો (D) પહેલા પહોરનો
75	ખાટા ઓડકાર, દમ, એસીડીટી વગેરે જેવી તકલીફોમાં કઈ પદ્ધતિથી રાહત મળે છે ? (A) વમન (B) જલનેતિ (C) કરોડસ્નાન (D) એકેય નહી
76	શ્વાસના રોગો શેનું પ્રમાણ ઊંચું થવાથી થાય છે ? (A) મિથેન (B) નાઈટ્રોજન (C) ઓકિસજન (D) કાર્બન ડાયોકસાઈડ
77	લોહીચુંબકમાંથી તેની આજુ–બાજુ કયુ ક્ષેત્ર ઉત્પન્ન થાય છે ? (A) ચુબંકીય (B) પ્રાણ (C) ઉર્જા (D) એકેય નહી
78	આપણા શરીરમાં 14 માર્ગો શેના વહન માટે છે ? (A) ગરમી (B) પ્રાણશકિત (C) ઠંડક (D) રોગશકિત
79	બે પ્રકારના વાયુઓ કયા તંત્રમાં અગત્યનો ભાગ ભજવે છે ? (A) સ્નાયુતંત્ર (B) શ્વસનતંત્ર (C) અસ્થિતંત્ર (D) એકેય નહી
80	એકયુપ્રેશરમાં પોઈન્ટને કેટલી વાર દબાવી રાખવું જોઈએ ? (A) 2 સેકન્ડ (B) 6 સેકન્ડ (C) 5 સેકન્ડ (D) 3 સેકન્ડ

81	કટીસ્નાન માટે ટબમાં કેટલું પાણી ભરવું જોઈએ ? (A) 7 થી 8 ઈંચ (B) 2 થી 3 ઈંચ (C) 9 થી 10 ઈંચ (D) 10 થી 12 ઈંચ
82	એકયુપંકચરમાં શું કરવામાં આવે છે ? (A) સ્નાન (B) કંપન (C) માલીશ (D) ઈલેકટ્રીક કરંટ
83	કટી સ્નાન ઉનાળામાં કેટલા કલાક કરી શકાય ? (A) અડધો (B) બે (C) એક (D) ત્રણ
84	વિટામીન 'ડી' મેળવવાનો એક માત્ર કુદરતી સ્ત્રોત કયો છે ? (A) શાકભાજી (B) વિટામીનની ગોળી (C) સૂર્ય પ્રકાશ (D) પાણી
85	કઈ પદ્ધતિમાં ચોકકસ પ્રકારની ખુરશી તાથ પલંગનો ઉપયોગ કરી ઈલેકટ્રીક જોડાણ આપવામાં આવે છે ? (A) કટી સ્નાન (B) એકયુપ્રેશર (C) કંપન (D) વરાળસ્નાન
86	વ્યકિતએ કેવું ભોજન લેવું જોઈએ ? (A) સુપાચ્ય (B) એક ટાઈમ (C) બાફેલું (D) એકેય નહી
87	શરીરની સ્નાયુપેશી પર કરવામાં આવતી મહત્વની ક્રિયા કઈ છે ? (A) એનિમા (B) સ્નાન (C) સૂર્યસ્નાન (D) માલીશ
88	નબળી વ્યકિતઓએ અઠવાડિયામાં કેટલા દિવસ ઉપવાસ કરવા જોઈએ ? (A) 8 (B) 6 (C) 4 (D) 7
89	શેની ઉણપથી કબજીયાતની તકલીફ ઉપરાંત મૂત્રપિંડનું કાર્ય કઠિન બને છે ? (A) દૂધ (B) પાણી (C) ઘી (D) તેલ
90	સાધારણ રીતે 30 ઇંચ લાંબુ અને 20 થી 22 ઇંચ પહોળું ટબ કઈ ચિકિત્સામાં વાપરવું જોઈએ ? (A) વાયુસ્નાન (B) સૂર્યસ્નાન (C) કટીસ્નાન (D) વરાળસ્નાન
91	આંખોની નબળાઈ દૂર કરવામાં તાથ ચશ્માના નંબર ઉતારવા કઈ ચિકિત્સા પ્રયોગ કરી શકાય ? (A) માટી (B) માલીશ (C) સ્નાન (D) કંપન
92	શાના પર સારવાર આપવાની હોય ત્યારે પણ માટી કપડામાં પાથરીને જ વાપરી જોઈએ ? (A) પગ (B) ડોક (C) માથા (D) એકેય નહી
93	શરીરને ઠંડક આપનાર અને શાંતિ પ્રદાન કરનાર ધ્રુવ કયો છે ? (A) ઉત્તર (B) દક્ષિણ (C) બન્ને (D) એકેય નહી
94	માનવ શરીરમાં કયું અંગ અગ્નિ તત્વ છે ? (A) આંખ (B) નાક (C) ગળું (D) પેટ
95	કયા ધ્રુવને પાણીમાં રાખવામાં આવે તો તે પાણીની ક્ષારતા ઘટાડે છે ? (A) ઉત્તર (B) દક્ષિણ (C) બન્ને (D) એક્રેય નહી
96	કેવો આહાર શારીરિક સ્વાસ્થ્યની ચાવી છે ? (A) શાકાહારી (B) ચોગ્ય (C) વધારે પ્રમાણમાં (D) એક્રેય નહી
97	શાની આસપાસના વિસ્તારને 'ચુંબકીય ક્ષેત્ર' કહે છે ? (A) ઉત્તરધ્રુવ (B) દક્ષિણધ્રુવ (C) લોહચુંબક (D) એક્રેય નહી
98	માલીશ કર્યા પછી કેવા પાણીથી સ્નાન કરવું હિતાવહ છે ? (A) ઠંડુ (B) ગરમ (C) સમશિતોષ્ણ (D) એક્રેય નહી
99	અઠવાડિયામાં એકવાર અને જો સ્થૂળ વ્યકિત હોચ તો બે વાર કયું સ્નાન લઈ શ્કાચ ? (A) કરોડસ્નાન (B) વાયુસ્નાન (C) કટીસ્નાન (D) વરાળસ્નાન
100	અમેરિકા જેવા દેશોમાં માંસાહારને કારણે થતા હાનિકારક તત્વોને કારણે કયો રોગ થાય છે ? (A) હાડકાંનો (B) આંખનો (C) મૂત્રપિંડના (D) વા

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ : 2012

સૂચના : 1. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ ફરજિયાત છે.
2. જયાં સુધી ખંડનિરીક્ષક ન જણાવે ત્યાં સુધી જવાબ લખવાનું શરૂ કરવું નહિ.
3. જવાબપત્રકની પાછળ આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચ્યા બાદ જવાબ લખવાનું શરૂ કરવું
4. પરીક્ષાર્થીઓએ પ્રશ્નપત્ર અને જવાબપત્ર બંને ખંડ–નિરીક્ષકને એક સાથે પરત કરવાનું અનિવાર્ય છે. આથી કોઈપણ પરીક્ષાર્થીએ પ્રશ્નપત્ર પોતાની સાથે લઈ જવાનો આગ્રહ રાખવો નહિ. પ્રશ્નપત્ર સાથે લઈ જનાર વિદ્યાર્થી આ પરીક્ષા માટે ગેરલાયક ઠરશે.
5. વૈકલ્પિક પસંદગીના દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે ચાર વિકલ્પ જણાવ્યા છે. જેમાંથી એક સાચો હોવાની શકયતા છે. સાચો જવાબ પસંદ કરી જવાબપત્રકમાં યોગ્ય ખાનામાં (x) નિશાની કરો.
6. જે વિદ્યાર્થી પોતાનો સાચો નોંધણી નંબર નહીં દર્શાવે તેનું પરિણામ રદ થશે.

અભ્યાસક્રમ : સર્ટિફિકેટ ઈન નેચરોપેથી (CIN) **નોંધણી નંબર:_____________**
પાઠયક્રમ : શરીર વિજ્ઞાન અને માનસિક સ્વાસ્થ્ય (CIN-03)
તારીખ : 09/07/2012
સમય : 11.00 to 02.00 **કુલ ગુણ : 100**

1	હૃદયમાં જમળી બાજુએ કયો વાલ્વ હોય છે ? (A) ત્રિદલ (B) દ્વિદલ (C) દ્વિદલ અને ત્રિદલ (D) એકેય નહીં
2	મણકા કેટલા હોય છે ? (A) 33 (B) 25 (C) 30 (D) 26
3	કાર્ટીબેજ શું છે ? (A) સ્નાયુ (B) નરમ હાડકુ (C) ફેફસાનો ખંડ (D) ધમનીનું નામ
4	હૃદયની લંબાઈ કેટલી હોય છે ? (A) 12 સેમી. (B) 18 સેમી. (C) 20 સેમી. (D) 25 સેમી.
5	હૃદય કેવા સ્નાયુઓનું બનેલું છે ? (A) ઈચ્છાવર્ત્તી (B) ગોળ (C) લંબગોળ (D) અનિચ્છાવર્તી
6	શરીરનો એકમ શું છે ? (A) પેશી (B) માંસ (C) ફેફસાં (D) કોષ
7	ફેરીન્કસ શેની બનેલી છે ? (A) ચામડી (B) હાડકાં (C) ચામડી અને ચેતાઓ (D) સ્નાયુઓ
8	લેરીન્ફસની લંબાઈ કેટલી હોય છે ? (A) 10 થી 12 સેમી. (B) 20 સેમી. (C) 12 થી 15 સેમી. (D) 36 થી 44 સેમી.
9	કઈ રચના શ્વાસનળી અને અન્નનળી વચ્ચે પડદાનું કામ કરે છે ? (A) કંઠ (B) ફેરીન્કસ (C) એપીગ્લોટીસ (D) એકેય નહીં
10	પાચન તંત્રની શરૂઆત કયાંથી થાય છે ? (A) ગળુ (B) અન્નનળી (C) મોં (D) જઠર
11	કાર્બોહાઈડ્રેટના પાચન માટે લંબરસમાં કયું તત્વ હોય છે ? (A) આંત્રરસ (B) અમાયલે (C) ટાયલીન (D) એકેય નહીં
12	સબમેન્ટલ લાળગ્રંથ કયાં આવેલી છે ? (A) ગળામાં (B) મોં મા (C) દાઢીના નીચેના ભાગમાં (D) એકેય નહીં
13	અન્નળીની લંબાઈ કેટલી હોય છે ? (A) 20 સેમી. (B) 10 સેમી. (C) 28 સેમી. (D) 12 સેમી.

14	અન્નળીના ગળામાં આવેલ ભાગને શું કહે છે ? (A) સર્વાઈકલ પાર્ટ (B) થેરેસીક પાર્ટ (C) એબડોમીનલ પાર્ટ (D) એક્ેય નહીં
15	જઠરની લંબાઈ કેટલા ઈંચ છે. (A) 5 (B) 15 (C) 10 (D) 20
16	જેજુનમ અને ઈલીપમને કઈ આર્ટરી લોહી પહોંચાડે છે ? (A) સુપીરીયર મેસેન્ટ્રીક આર્ટરી (B) લીન્ગ્યુઅબ આર્ટરી (C) સ્પ્લીનક આર્ટરી (D) એક્ેય નહી
17	સીકમ શેનો ભાગ છે ? (A) મોટું આંતરડું (B) નાનું આંતરડુ (C) જઠર (D) એકેય નહીં
18	સીકમની લંબાઈ કેટલી છે ? (A) 6 સેમી. (B) 10 સેમી. (C) 10.2 સેમી. (D) 10.5 સેમી.
19	નાના આંતરડાના સૌથી ઉપરના ભાગને શું કહે છે. ? (A) ડીઓડીનમ (B) જેજુનમ (C) ઈલીપમ (D) એકેય નહીં
20	કોલોનમાં આવેલ વેકટેરીયા કયા વિટામીનનું સંયોજન કરે છે ? (A) વિટામીન સી (B) વિટામીન એ (C) વિટામીન બી (D) વિટામીન કે
21	યકૃતમાંથી શું મળે છે (A) બાઈલ (B) આંત્રરસ (C) લાળરસ (D) એકેય નહીં
22	યકૃતને કોણ લોહી પૂરું પાડે છે ? (A) હીપેટીક આર્ટરી (B) સ્પ્લેનીક આર્ટરી (C) ઈન્ટરનલ કેરોટીડ (D) એક્ેય નહીં
23	સ્વાદુપીડં કયા પ્રકારની ગ્રંથી છે ? (A) અંતઃસ્ત્રાવી (B) બાહ્યસ્ત્રાવી (C) અંતઃસ્ત્રવી અને બાહ્યસ્ત્રવી (D) એકેય નહીં
24	સ્વાદુપીંડની લંબઈ (લંબાઈ) કેટલી છે ? (A) 5 સેમી. (B) 120 સેમી. (C) 15 થી 80 સેમી. (D) એક્ેય નહી
25	કયુ તંત્ર શરીરને કંટ્રોલ અને કો–ઓર્ડિનેટ કરે છે ? (A) પાચનતંત્ર (B) શ્વસનતંત્ર (C) ચેતાતંત્ર (D) સ્નાયુતંત્ર
26	નર્વસેલ્સ અને ન્યુરોગ્લાપલ સેલ્સ થી શું બનેલ છે ? (A) સ્નાયુઓ (B) મૂત્રપીંડ (C) ચેતાઓ (D) એકેય નહીં
27	સ્ત્રીનું પ્રજનન અંગ કયું ? (A) પ્રોસ્ટેટ (B) એપીડીડાઈમીસ (C) વૃષણ કોથળી (D) ગર્ભનલીકાઓ
28	એપીડીડાઈમીસ એ કોના પ્રજનન અંગેનો ભાગ છે ? (A) પુરુષ (B) પુરુષ અને સ્ત્રી (C) સ્ત્રી (D) એકેય નહીં
29	મણકાઓ વચ્ચે આવેલ કેનાલમાં શું આવેલુ છે ? (A) મહાધમની (B) મહાથીય (C) કરોડરજજુ (D) એકેય નહીં
30	આખા શરીરનો સુપ્રીમ ગર્વનર કોણ છે ? (A) કરોડરજુજ (B) હૃદય (C) મગજ (D) એકેય નહીં
31	બોડી અને સર્વીકસ કયા અવયવના ભાગ છે ? (A) યકૃત (B) જઠર (C) પિત્તાશય (D) ગર્ભાશય
32	અંડપીંડનો આકાર કેવો હોય છે ? (A) દડાજેવો (B) દાડમજેવો (C) લખોટીજેવો (D) લીલીબદામજેવો
33	અંડપિંડમાં શેનું નિમાર્ણ થાય છે ? (A) અંડકોષ (B) શુક્રકોષ (C) કોષ (D) એક્ેય નહીં
34	પુરુષનું કોપ્યુલેથન માટેનું અંગ કયુ છે ? (A) પેનીસ (B) વૃષણ (C) પ્રોસ્ટેટ (D) એક્ેય નહીં
35	સ્ત્રીના મૂત્ર માર્ગની લંબાઈ કેટલી ? (A) 18 થી 20 સેમી. (B) 10 સેમી. (C) 4 સેમી. (D) 1 સેમી.
36	સીકમ અને ઈલીયમના વાળાંકવાળા ભાગના ખૂણામાં એક સાંકડો ભાગ હોય છે તેને શું કહે છે. (A) ડીઓડીનય (B) નાનું આંતરડુ (C) એપેન્ડિકસ (આંત્રપુચ્છ) (D) કોલોન

37	યકૃતનો રંગ કેવો હોય છે. (A) પીળ (B) વાદળી (C) ગુલાબી (D) લાલાશપડતો બદામી
38	યકૃતનો આકાર કેવો છે ? (A) ચારબાજુવાળા પીરામીડ જેવો (B) ગોળ (C) લંબગોળ (D) ત્રિકોણ
39	ચેતાતંત્ર કયા બે પ્રકારના કોષોનું બનેલું છે ? (A) નર્વસેલ્સ અને ન્યુરો ગ્લાયલ સેલ્સ (B) નર્વસેલ્સ અને એપીથેલીઅલ સેલ્સ (C) નેડ્રોન્સ (D) એકેય નહીં
40	સ્ત્રીનું પ્રજનન અંગ કયું છે ? (A) વૃષણ કોથળી (B) પ્રોસ્ટેટ (C) એપીડીડાઈમીસ (D) એકેય નહીં
41	પુરુષનુ પ્રજનન અંગ કયું નથી. (A) ગર્ભાશય (B) શુક્રપીંડ (C) પેનીશ (D) એપીડીડાઈમીસ
42	મેમ્બ્રેઈનના કેટલા પ્રકાર છે ? (A) 2 (B) 3 (C) 5 (D) 4
43	ફેફસાની આજુબાજુ કઈ મેમ્બરેઈન હોય છે ? (A) સાઈનોવીઆ (B) મ્યુકસ (C) સીરસ (D) એક્ેય નહીં
44	યકૃત શરીરની કેવી ગ્રંથ છે ? (A) સૌથી મોટી (B) સૌથી નાની (C) સૌથી પાતળી (D) એક્ેય નહીં
45	ટેસ્ટોસ્ટીશેન નામનો અંતઃસ્ત્રવ કયાં ઝરે છે ? (A) મૂત્રપીંડ (B) એડ્રીનલ ગ્રંથી (C) શુક્રપીંડ (D) ગર્ભાશય
46	મેઈલ યુરેથાનો મેમ્બ્રેનસ પાર્ટની લંબાઈ કેટલા સે.મી. છે ? (A) 5 (B) 7 (C) 6 (D) 1.5 થી 2.0
47	શુક્રપીંડનો આકાર કેવો કેવો હોય છે ? (A) ત્રિકોણ (B) અનિયમિત (C) ગોળ (D) અંડકાર
48	ભરેલા મૂત્રાશયનો આકાર કેવો હોય છે. (A) ત્રિકોણ (B) અનિયમિત (C) ઓથોઈડ (D) એક્ેય નહીં
49	ખેંચાયેલા શિશ્નમાં મૂત્રમાર્ગનો આકાર કેવો હોય છે ? (A) "એસ" (B) "એલ" (C) "જે" (D) એક્ેય નહીં
50	મૂત્રાશયમાં કેટલા મી.લી. મૂત્ર સમાઈ શકે છે ? (A) 120 થી320 (B) 500 (C) 50 (D) 550
51	મૂત્રપિંડની ઉપર કઈ ગ્રંથી આવેલી હોય છે ? (A) શુક્રપીંડ (B) અંડપીંડ (C) એડ્રીનલ (D) એક્ેય નહીં
52	મૂત્રપિંડનો આકાર કેવો હોય છે ? (A) વટાણાના દાણા જેવો (B) શંકુ જેવા (C) વાલના દાણાજેવો (D) એક્ેય નહીં
53	પ્રોસ્ટેટ ગ્રંથીનો આકાર કેવો હોય છે ? (A) લંબગોળ (B) ત્રાકાકર (C) અનિયમિત (D) ઉંધાશંકુ
54	ગર્ભાશયનો આકાર કેવો હોય છે ? (A) પાયરી ફોર્મ (B) અંડાકાર (C) અનિયમિત (D) ગોળ
55	યોનિમાર્ગ શેમાં ખૂલે છે ? (A) ફેલોપીઅન ટયુબ (B) ગર્ભાશય (C) શુક્રપીંડ (D) એક્ેય નહીં
56	સ્નાયુઓને કઈ રચના એકબીજા થી અલગ કરે છે. (A) હાડકાં (B) ફેસીયા (C) ચામડી (D) ધમનીઓ
57	હાથમાં કેટલા સ્નાયુઓ હોય છે ? (A) 20 (B) 22 (C) 15 (D) 23
58	લમ્બર (કમર)ના કેટલા મણકા હોય છે. (A) 5 (B) 6 (C) 7 (D) 8
59	ખોપરીમાં કેટલા હાંડકા હોય છે ? (A) 8 (B) 10 (C) 4 (D) 1

60	આપણા શરીરીમાં કુલ કેટલા હાડકાં હોય છે ? (A) 215 (B) 213 (C) 214 (D) 225
61	ઈન વોલન્ટીરી મસલ્સ કયાં આવેલા છે. (A) હાથના સ્નાયુઓ (B) હૃદયના જઠરના સ્નાયુઓ (C) પગના સ્નાયુઓ (D) એકેય નહીં
62	ફેસીયા શું કાર્ય કરે છે ? (A) સ્નાયુને બહારથી કવર કરે છે. (B) સ્નાયુને અંદરથી કવર કરે છે. (C) સ્નાયુને જાડો બનાવે છે. (D) એકેય નહીં
63	સીરસ મેમ્બ્રેઈન કયાં હોય છે ? (A) પાચનતંત્રની અંદરની દિવાલમાં (B) હાડકામાં (C) હૃદયની આસપાસ (D) એકેય નહીં
64	સબકલેવીલન કઈ રીતથી શરૂ થઈ કલેવીકલ પર પૂરો થાય છે ? (A) પહેલી (B) બીજી (C) પાંચમી (D) છઠ્ઠી
65	સીરેટસ એન્ટી ટીપાનો અંત કયાં હોય છે ? (A) સ્કેપ્યુલા (B) હાથ (C) પગ (D) પહેલી પાંસળી
66	અસ્થિતંત્ર શેનું બનેલું હોય છે ? (A) સ્નાયુઓનું (B) હાડકાં અને કુર્ચા (C) ચામડી અને ચેતાઓ (D) ઉપરનાં તમામ
67	ગરદનમાં કેટલા મણકા હોય છે ? (A) 7 (B) 5 (C) 6 (D) 1
68	થોરેસીક ભાગમાં કેટલા મણકા હોય છે ? (A) 7 (B) 3 (C) 12 (D) 10
69	સેકરલ ભાગમાં કેટલા મણકા હોય છે ? (A) 5 (B) 6 (C) 7 (D) 4
70	આપણાં શરીરમાં પટોલાની કુલ સંખ્યા કેટલી ? (A) 3 (B) 4 (C) 0 (D) 2
71	હૃદયનું કદ કેટલું હોય છે ? (A) સફરજન જેટલું (B) માણસની મુઠ્ઠી જેટલું (C) નાના લીંબુ જેટલું (D) પગના પંજા જેટલું
72	હૃદયની પહોળાઈ કેટલી હોય છે. (A) 8 થી 9 સે.મી (B) 3 થી 4 સે.મી (C) 15 થી 17 સે.મી (D) 18 થી 20 સે.મી
73	ફેફસામાં શુદ્ધિ થયેલું લોહી શેના દ્વારા ડાબા કર્ણકમાં આવે છે ? (A) પલમોનટી આર્ટરી (B) મહાધમની (C) પલમોનટીવેઈન (D) જમણા કર્ણક દ્વારા
74	લોહીને પંપ કરવાનું કામ કોણ કરે છે ? (A) ફેફસાં (B) ધમની (C) હૃદય (D) શિરા
75	હૃદયના સ્નાયુઓને રૂધિર પહોંચાડનાર ધમનીઓને શું કહે છે ? (A) મહાધમની (B) ફૂપ્ફૂસ ધમની (C) કોરોનરી આર્ટરીઝ (D) એકેય નહીં
76	હૃદયના દ્વિદલ વાલ્વને કેટલી પાંખડીઓ હોય છે ? (A) 2 (B) 1 (C) 3 (D) એકેય નહીં
77	પલમોનરી આર્ટરી (ફૂપ્ફૂસ ધમની)માં કેવું લોહી હોય છે ? (A) અશુદ્ધ (B) શદ્ધ (C) મિક્ષ (D) એકેય નહીં
78	આપણા ફેફસામાંથી બહાર આવતા શ્વાસમાં શું બહાર ફેંકીએ છીએ ? (A) કાર્બન ડાયોકસાઈડ (B) ઓકસીજન (C) હિલીયમ (D) એકેય નહીં
79	શરીરના દરેક કોષને પોતાના કાર્ય માટે શેની જરૂર પડે છે ? (A) અંગારવાયુ (B) હિલીયમ (C) ઓકસીજન (D) એકેય નહીં
80	ફેટીન્કસની લંબાઈ કેટલી હોય છે ? (A) 12 સે.મી. (B) 6 સે.મી. (C) 20 સે.મી. (D) 25 સે.મી.
81	શ્વાસનલીકા શેની બનેલી છે ? (A) ઈલેસ્ટીક ફાઈબર અને કાર્ટીલેજ (B) હાડકાં (C) સ્નાયુઓ (D) ચામડી

82	કઈ રચના 18 થી 20 રીંગ જેવી અપૂર્ણ કૂર્ચાથી બનેલી છે ? (A) અન્નનળી (B) આંતરડાં (C) શ્વાસનલીકા (D) મૂત્રનલીકા
83	જમણી બ્રોન્કસ કેટલા ભાગમાં વહેંચાય છે ? (A) 2 (B) 2 (C) 5 (D) 3
84	બંને ફેફસાનો આકાર કેવો હોય છે ? (A) પીરામીડ્સ (B) ત્રાકાકાર (C) શંકુ (D) એકેય નહીં
85	જમણું ફેફસું કેટલા ખંડમાં વહેંચાય છે ? (A) 3 (B) 4 (C) 2 (D) 5
86	નાનાં બાળકોમાં ફેફસાં કેવા રંગનાં હોય છે ? (A) બદામી (B) સફેદ (C) શુદ્ધ ગુલાબી (D) પીળા
87	પિત્તાશય કયા તંત્રનું અંગ છે ? (A) ચેતાતંત્ર (B) ઉત્સર્જન તંત્ર (C) પાચન તંત્ર (D) પ્રજનન તંત્ર
88	જન્મથી કેટલા વર્ષ સુધી દૂધીયાં દાંત હોય છે ? (A) 10 (B) 2 (C) 6 (D) 4
89	પુખ્ત વયની વ્યકિતમાં કુલ કેટલા દાંત હોય છે ? (A) 28 (B) 30 (C) 32 (D) 34
90	લાળ રસમાં કયું તત્વ હોય છે ? (A) અમાયલેઝ (B) પ્રોટીન (C) ટાયલીન (D) એકેય નહીં
91	જીભ પર આવેલી સ્વાદગ્રંથીઓને શું કહે છે ? (A) વીલાઈ (B) વારથોલીન ગ્લેન્ડઝ (C) પેપીલી (D) સ્વેદ ગ્રંથીઓ
92	કઈ ધમની જીભને લોહી પહોંચાડે છે ? (A) કોરોનરી (B) ટેસ્ટીકયુસ (C) સ્પ્લેનીક (D) લીન્ગ્યુઅલ
93	હાઈપો ગ્સોસલ નર્વ કોને મોટર નર્વ સપ્લાય કરે છે ? (A) હાથને (B) ઢીચણને (C) પગને (D) જીભને
94	પાચનતંત્રનું સૌથી પહોળું અને સ્થિતિ સ્થાપક અંગ કયું છે ? (A) યકૃત (B) જઠર (C) મોટું આંતરડું (D) મોં
95	જઠરમાં કેટલા વળાંક હોય છે ? (A) 1 (B) 3 (C) 2 (D) 4
96	નાનું આંતરડું કેટલું લાંબુ હોય છે ? (A) 6 મીટર (B) 10 મીટર (C) 15મીટર (D) 12 મીટર
97	નાનાં આંતરડામાં ખોરાકનું શું થાય છે. (A) ફકત પાચન (B) ફકત શોષણ (C) પાચન અને શોષણ (D) એકેય નહીં
98	પાચનતંત્રનું કયું અંગ ખોરકનો સંગ્રહ કરે છે ? (A) અન્નનળી (B) સ્વાદુપીંડ (C) જઠર (D) યકૃત
99	એસેન્ડીંગ કોલોન શેનો ભાગ છે ? (A) મોટું આંતરડુ (B) નાનું આંતરડુ (C) જઠર (D) એકેય નહીં
100	યકૃતનું વજન કેટલું હોય છે ? (A) 1000 ગ્રામ (B) 2000 ગ્રામ (C) 900 ગ્રામ (D) 1300 થી1600 ગ્રામ